Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 X Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2026

Nr. 89

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 8 juni 2026

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de Kustwacht Caribisch gebied (o.a. Kamerstuk 36 800 X, nr. 16).
De vragen en opmerkingen zijn op 16 april 2026 aan de Minister van Defensie voorgelegd. Bij brief van 8 juni 2026 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Paternotte

Adjunct-griffier van de commissie,
Manten

kst-36800-X-89
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Vragen en opmerkingen vanuit de fracties en antwoord / reactie van de Minister

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie maken zich nog steeds zorgen over de Amerikaanse activiteiten in het Caribisch gebied. Hierover hebben deze leden nog enkele vragen.

Vraag 1

Welk risico loopt de kustwacht in het Caribisch gebied? Welke contacten en/of samenwerking zijn er tussen de Kustwacht en hun Amerikaanse counterparts? Op welke manier ondervindt de kustwacht gevolgen van de Amerikaanse activiteiten in het Caribisch gebied? Wat zijn de gevolgen van het terugschalen van de anti-drugsoperaties met de VS in het Caribisch gebied, zo vragen deze leden.

Antwoord

De Kustwacht Caribisch gebied (hierna: Kustwacht) en Defensie werken al meer dan 30 jaar samen met de Verenigde Staten en andere partners op het gebied van counterdrugsoperaties, dat is een gedeeld belang. Deze samenwerking vindt plaats binnen de *Joint Interagency Taskforce South* (JIATF-S), dat zich richt op *counter illicit trafficking* (CIT) operaties in de regio, en ziet onder andere op operationele informatie-uitwisseling en inzet van eenheden zoals de Dash-8, het verkenningsvliegtuig van de Kustwacht, ter ondersteuning van CIT-operaties in de Caribische Zee. Vanaf het moment dat de VS in augustus 2025 startte met de nationale operatie gericht tegen drugskartels, middels een troepenopbouw in het Caribisch gebied en kinetisch optreden tegen vermeende drugsboten, heeft Defensie het uitvoeren van counterdrugsoperaties met interdicties in internationale wateren uitgesteld. Het stationsschip werd gedurende deze tijd voornamelijk ingezet om de veiligheidssituatie rondom de ABC-eilanden te monitoren en de Kustwacht te ondersteunen. Sindsdien heeft de veiligheidssituatie in het Caribisch gebied zich dusdanig ontwikkeld dat het stationsschip weer net zoals voorheen ook kan worden ingezet ten behoeve van counterdrugsoperaties in internationale wateren. Deze counterdrugsoperaties binnen JIATF-S vinden plaats onder Amerikaanse rechtsmacht in samenwerking met een Amerikaans kustwachtteam. Indien verdachten worden aangehouden, worden ze overdragen aan de Amerikaanse kustwacht en in de VS berecht. Zo wordt voorkomen dat het lokale rechtssysteem van het Caribisch deel van het Koninkrijk teveel wordt belast. Deze counterdrugsoperaties vinden plaats conform de staande internationale afspraken en internationaalrechtelijke kaders.
De samenwerking binnen het JIATF-S is niet verbonden aan de huidige nationaal-aangestuurde operatie van de VS, waarbij kinetisch wordt opgetreden tegen vermeende drugsboten. Het Koninkrijk der Nederlanden is niet betrokken bij deze Amerikaanse operatie. Om zeker te stellen dat het optreden gescheiden is van de Amerikaanse kinetische operaties zal Defensie operationele afspraken met de VS maken. Daarnaast vervult de Kustwacht haar opsporingstaken in de binnenwateren, territoriale wateren, aansluitende zone en het overige zeegebied in de Caribische Zee, waaronder het onderscheppen van drugssmokkel.

Vraag 2

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het jaarplan 2026 van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied. Hierover hebben de leden nog enkele vragen.
De Minister geeft aan dat zij nog niet weet wanneer de nieuwe Hangar op Hato airport gereed zal zijn en dat er (om de operationele inzetbaarheid te waarborgen) eventuele mitigerende maatregelen van tijdelijke aard genomen kunnen worden voordat de nieuwbouw is afgerond. Waar moet dan aan gedacht worden, zo vragen deze leden.

Antwoord

De bouwkundige constructie van de huidige hangaar bevindt zich in een ondermaatse conditie. In 2025 hebben er herstelwerkzaamheden plaatsgevonden om onderdelen van de constructie te versterken. Hiermee is het directe risico op niet-beschikbaarheid voor de korte termijn gemitigeerd, waardoor de hangaar operationeel in gebruik kan blijven. Het project voor de nieuwbouw van de hangaar bevindt zich in de voorbereidende fase. Om de operationele inzetbaarheid te waarborgen tot de nieuwbouw is afgerond, kunnen indien nodig tijdelijke, aanvullende mitigerende maatregelen worden genomen, zoals interim- huisvesting en het starten van een instandhoudingsprogramma van de bestaande bouwwerken om de tussenliggende periode te overbruggen.

Vraag 3

Hoe staat het met de personeelstekorten en welke acties staan hier op de rol om die in te vullen? De kustwacht werkt toe naar een 24/7-organisatie, wat houdt dit concreet in?

Antwoord

De Kustwacht is in 2021 het transitietraject gestart om toe te werken naar 24/7 organisatie, om te allen tijde beschikbaar te kunnen zijn vanaf de kustwachtsteunpunten om haar taken te verrichten. Hierbij hoort ook het aannemen van personeel en in het bijzonder gespecialiseerd personeel. De Kustwacht is zich bewust van de schaarste op de arbeidsmarkt en hanteert een specifiek wervings- en opleidingstraject, waarbij rekening wordt gehouden met de lokale schaarste. Daarnaast worden er programma's ontwikkeld voor het behoud van medewerkers, waarbij via opleiding en (om)scholing werknemers kunnen doorgroeien naar andere functies binnen de organisatie.

Vraag 4

De kustwacht heeft naar aanleiding van een aantal integriteitsincidenten besloten maatregelen te intensiveren en heeft deze vastgelegd in het urgentieplan integriteit 2025. Welke structurele maatregelen gaan er getroffen worden?

Antwoord

Naar aanleiding van incidenten in het begin van 2025, heeft de Kustwacht besloten om de preventieve maatregelen te intensiveren om haar medewerkers actief te beschermen tegen ondermijning van binnenuit. Deze maatregelen zijn afgelopen periode vastgelegd in het urgentieplan integriteit 2025. De structurele maatregelen zien toe op het tijdig signaleren en effectief beheersen van ernstige integriteitsschendingen, waarbij het houden van voorlichtingssessies over integriteit onder de te noemen

maatregelen valt. Deze maatregelen zijn gericht op preventie, signalering en opvolging en dragen bij aan een duurzame versterking van de integriteitscultuur binnen de organisatie. Daarnaast is er een applicatie ontwikkeld, welke meldingen en afhandeling van integriteitsmeldingen toegankelijker en overzichtelijker moet maken. De uitvoering en voortgang van de maatregelen zullen door een werkgroep worden gemonitord.

Vraag 5

De leden van de D66-fractie feliciteren de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied met hun 30e verjaardag. Deze leden erkennen de noodzaak voor het aanschaffen van nieuwe patrouilleschepen. Op welke manier zal met de nieuwe functies (zoals infrarood) ook het werk van de Kustwacht worden aangepast? De kustwacht beschikt alleen over een aantal kleine drones. Welke mogelijkheden ziet de Minister om ook grotere en meer geavanceerde drones toe te voegen?

Antwoord

Conform het Lange Termijnplan Materieel 2019–2028 wordt de vervanging van de patrouille vaartuigen uitgevoerd. Met deze vervanging wordt de beeldopbouw-, interceptie- en patrouillecapaciteit op zee verbeterd. Het hebben van deze adequate middelen voor de taakuitoefening draagt bij aan de doorontwikkeling tot een 24/7 opererende organisatie op basis van zogenaamd maritiem Intelligence Gestuurd Politieoptreden. In het huidige Lange Termijnplan Materieel 2019–2028 zijn geen opties opgenomen voor de aanschaf van grotere en geavanceerde drones. Op dit moment loopt het proces voor het opstellen van het Lange Termijnplan Materieel 2029–2038, waarin aanschaf van nieuw materieel zal worden beschreven, de aanschaf van drones kan hier onderdeel uit van maken.

Vraag 6

Tot slot hebben de leden van de D66-fractie nog enkele losse vragen. Op welke manier is ook de kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied betrokken bij het tegengaan van de schaduwvloot en het varen onder valse vlag? Op welke manier wordt er samengewerkt met de private sector, zo vragen deze leden.

Antwoord

De Rijkswet geeft aan dat de Kustwacht belast is met het toezicht op scheepvaart, waaronder het verkeer en de uitrusting van schepen. Het justitiële beleidsplan 2022–2025 voor de Kustwacht richt zich op handhaving van illegale activiteiten om te voorkomen dat de effecten daarvan in lokale gemeenschappen terechtkomen. De Kustwacht opereert onder lokaal gezag in de wateren waarin zij jurisdictie en bevoegdheden heeft ten aanzien van haar taakstelling. Hierbij treedt het dan ook op bij het varen onder valse vlag in territoriale wateren. Daarnaast kan het bijdragen in het delen van informatie van verdachte vaartuigen aan relevante ketenpartners.

De bredere aanpak van frauduleuze activiteiten is een van de gespreksonderwerpen binnen het Koninkrijksbrede maritiem samenwerkingsverband: de Koninkrijks Maritieme Administratie (KMA). De Kustwacht is actief deelnemer aan dit samenwerkingsverband. Recent is tijdens de KMA conferentie een gezamenlijke verklaring opgesteld door de vier landen om zich te blijven inzetten tegen voornoemde frauduleuze activiteiten. Ook brancheorganisaties zoals de Curaçao Maritime Association adresseren de

risico's die gepaard gaan met het verlenen van diensten aan de schaduwvloot actief.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van het Jaarplan 2026 Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch Gebied. De leden zien de grote opgave die de Kustwacht heeft te volbrengen in het kader van veiligheid met betrekking tot de toenemende geopolitieke spanningen en drugsgerelateerd crimineel geweld in het Caribisch gebied. Wel hebben de leden enkele vragen.

Vraag 7

Ten eerste hebben de leden van de PVV-fractie zorgen over de geopolitieke spanningen en de gevolgen die dit kan hebben voor de Caribische delen van ons Koninkrijk met betrekking tot illegale migratie en druggerelateerde criminaliteit. Hoe effectief is de Kustwacht in het terugsturen van illegale migranten van de Caribische eilanden? Kan de Minister concrete cijfers verstrekken over de resultaten van de bestrijding van illegale migratie door de Kustwacht, waaronder het aantal onderscheppingen en teruggestuurde migranten, en toelichten hoe de effectiviteit van deze inzet wordt gemeten? Wat is de capaciteit en bevoegdheid van de Kustwacht met betrekking tot illegale migratie en druggerelateerde criminaliteit?

Antwoord

De Kustwacht voert haar taken uit vanuit de prioriteiten in het justitiële beleidsplan, dat wordt opgesteld in samenspraak met de landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk, onder het lokale justitiële gezag. Deze prioriteiten zijn het tegengaan van transporten van verdovende middelen en strategische goederen, mensensmokkel en mensenhandel, vervoer van en handel in illegale vuurwapens en terrorisme. De Kustwacht heeft naast de opsporingstaken ook dienst- en hulpverlenende taken, zoals *search-and-rescue*, en hanteert hierbij een 80/20-verdeling. Dit betekent dat op jaarbasis planmatig wordt uitgegaan dat bij 80% van de inzet het accent ligt op de opsporingstaken.
Migratiebeleid, waaronder het vreemdelingentoezicht en terugkeerbeleid, is een landsaangelegenheid. De autonome landen Aruba, Curaçao en Sint-Maarten zijn elk voor hun eigen migratiebeleid verantwoordelijk. Voor het migratiebeleid van Caribisch Nederland, de eilanden Bonaire, Sint-Eustatius en Saba, is de Minister van Asiel en Migratie beleidsverantwoordelijk. Wanneer de Kustwacht ongedocumenteerde personen aantreft bij de onderschepping van een vaartuig, draagt de Kustwacht deze personen over aan de verantwoordelijke landsautoriteiten. Zij dragen zorg voor de verdere registratie, afhandeling en eventuele uitzetting van deze personen. In 2025 zijn er in totaal 69 ongedocumenteerde personen aangetroffen door de Kustwacht.

Vraag 8

De leden van de PVV-fractie constateren dat de Kustwacht inzet op een verdere ontwikkeling naar informatiegestuurd optreden, terwijl tegelijkertijd sprake is van schaarste aan gespecialiseerd personeel. Hoe realistisch is deze ontwikkeling gezien de huidige personeelstekorten en wat zijn de gevolgen voor de operationele inzetbaarheid?

Antwoord

De Kustwacht onderkent dat er schaarste bestaat aan gespecialiseerd personeel. De Kustwacht heeft daarentegen een goede reputatie als werkgever en de organisatie maakt een kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling door die interessant is voor potentiële kandidaten. Daarnaast worden er programma's ontwikkeld voor het behoud van medewerkers, waarbij via opleiding en (om)scholing werknemers kunnen doorgroeien naar andere functies binnen de organisatie.

Vraag 9

Deze leden hebben kennisgenomen van recente integriteitsincidenten binnen de Kustwacht waarbij sprake was van betrokkenheid bij drugssmokkel. Welke maatregelen zijn genomen om beïnvloeding door criminele netwerken te voorkomen en wat zijn de gevolgen voor de inzetbaarheid van de organisatie?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 4.
Aanvullend -
Ten aanzien van de inzetbaarheid geldt dat individuele integriteitsschendingen gevolgen kunnen hebben voor de inzet van betrokken medewerkers, bijvoorbeeld in de vorm van tijdelijke maatregelen of disciplinaire stappen. Tegelijkertijd zijn de getroffen maatregelen er nadrukkelijk op gericht om de structurele weerbaarheid en continuïteit van de organisatie als geheel te versterken.

Vraag 10

De leden van de PVV-fractie zijn van mening dat operationele slagkracht van de Kustwacht de prioriteit heeft. Het budget dat besteed wordt aan de Kustwacht moet volgens deze leden gaan naar materiaal en militaire infrastructuur. Kan de Minister garanderen dat het budget voor de Kustwacht gaat naar materiaal en militaire infrastructuur om de operationele slagkracht te verhogen, in plaats van naar extra bureaucratische managementlagen?

Antwoord

Om ook in de toekomst te kunnen beschikken over adequaat materieel ten behoeve van de taakuitoefening investeert de Kustwacht in nieuw materieel en vervangt haar huidige materieel conform het Lange Termijn Plan Materieel 2019–2028. Voor de periode na 2028 zal dit beschreven gaan worden in het nieuwe Lange Termijn Plan 2029–2038. Projecten van het huidige materieelplan die nog in uitvoering zijn, zijn onder andere de vervanging van de cuttercapaciteit, de kleine varende capaciteit en de verwerving van waldetectiecapaciteit voor de Bovenwindse eilanden.

Vraag 11

Hoe verlopen de investeringen in steunpunt Hato en kan de Minister inzicht geven in de totale kosten en de verwachte doorlooptijd van dit project? Wordt bij de ontwikkeling van steunpunt Hato rekening gehouden met dreigingen zoals (spionage)drones en moderne precisiewapens, en welke voorzieningen worden getroffen voor detectie en bescherming, zo vragen deze leden.

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 2.
Aanvullend-
Bij de ontwikkeling van Hato wordt rekening gehouden met verschillende veiligheids- en beveiligingsaspecten. Dit bevat onder meer betere fysieke beveiliging, zonering van beveiligingsgebieden, een betere scheiding tussen land side en air side en meer buffer rond gevoelige processen. Veiligheid en beveiliging maken integraal onderdeel uit van de verdere planvorming.

Vraag 12

Op twee luchthavens op Curaçao en Aruba is het Amerikaanse leger aanwezig op zogenoemde «forward operating locations» voor antidrugsoperaties. De leden van de PVV-fractie constateren dat de samenwerking met de Verenigde Staten niet op alle onderdelen vanzelfsprekend is. Zo werkt de Kustwacht niet samen en deelt zij geen informatie met de in 2025 gestarte nationale Amerikaanse operatie tegen drugskartels in en rond Venezuela. Kan de Minister toelichten waarom de Kustwacht niet samenwerkt en geen informatie deelt met deze operatie en welke juridische en beleidsmatige overwegingen hieraan ten grondslag liggen? Wat zijn de gevolgen hiervan voor de effectiviteit van antidrugsoperaties in de regio? Is de Minister voornemens om de samenwerking met de Verenigde Staten in het Caribisch gebied verder te versterken?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 13

Tot slot hebben de leden van de PVV-fractie vragen over de kostenverdeling van de Kustwacht. Nederland neemt namelijk vrijwel alle kosten op zich om het Caribisch deel van het Koninkrijk te beschermen. Deze leden vinden deze verdeling niet in verhouding en achten een eerlijkere bijdrage van de andere landen noodzakelijk. Is de Minister voornemens zich in te zetten voor een eerlijkere kostenverdeling tussen de landen binnen het Koninkrijk, zo vragen deze leden.

Antwoord

Op grond van artikel 13 van de Rijkswet Kustwacht voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten alsmede voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba dragen de landen van het Koninkrijk gezamenlijk de financiële middelen bij ten behoeve van de Kustwacht. Defensie is niet voornemens een voorstel te doen tot aanpassing van de rijkswet.
De verdeling van de uitgaven aan de Kustwacht verloopt volgens verrekenafspraken. Het exploitatiebudget kent een verdeelsleutel die is vastgesteld op basis waarvan Nederland 69% bijdraagt, Curaçao 16%, Aruba 11% en Sint Maarten 4%. De exploitatie uitgaven worden voorgeschoten door Defensie en achteraf verrekend met de Landen. Buiten deze zogenoemde verdeelsleutel vallen uitgaven die verrekend worden met JIATF-S en CZMCARIB in het kader van de Lucht Verkenningscapaciteit. Verder wordt een aantal activiteiten binnen de exploitatie begroting uitsluitend door Nederland betaald. Dit betreffen de financiering van het Lange Termijn Plan Personeel, Breed Offensief Tegen georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit en diverse activiteiten op het gebied van luchtvaart. Het investeringsbudget voor het Lange Termijn Plan Materieel wordt conform de eerder genoemde percentages (Nederland 69%,

Curaçao 16%, Aruba 11% en Sint Maarten 4%) bijgedragen door de verschillende landen op basis van Bestuursakkoorden. Het LTP loopt tot en met 2028 en hiervoor zijn financieringsafspraken gemaakt. Het opvolgende LTP wordt op dit moment uitgewerkt, de daarbij behorende financieringsafspraken maken hier onderdeel van uit.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het Jaarplan 2026 van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied. Voor de leden van de CDA-fractie staat voorop dat de Kustwacht in het Caribisch gebied een onmisbare taak heeft in een regio die onrustiger wordt. Juist daarom moeten personeel, integriteit, materieel en financiering op orde zijn.

Vraag 14

De Kustwacht opereert in een dynamische regio, met spanningen rond Venezuela, grensoverschrijdende criminaliteit en mogelijke effecten op migratiestromen, drugssmokkel en search and rescue. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister wat deze spanningen in de regio concreet betekenen voor de inzet van de Kustwacht in 2026. Welke scenario's liggen er klaar als de situatie rond Venezuela verder verslechtert? Ziet het kabinet nu al een stijging in druk op grensbewaking, opsporing of search and rescue?

Antwoord

De veiligheidssituatie in het Caribisch deel van het Koninkrijk heeft onder verhoogde aandacht gestaan vanwege de recente spanningen tussen de Verenigde Staten en Venezuela, in combinatie met de aanhoudende politieke, sociaaleconomische en humanitaire instabiliteit in Venezuela. Op het moment is er geen sprake van acute dreiging voor het Caribisch deel van het Koninkrijk. Defensie volgt de ontwikkelingen in de regio nog steeds nauwgezet en treft voorbereidingen waar nodig, dat is een standaard procedure. Als gevolg van de spanningen in de regio, is er de afgelopen maanden prioriteit gegeven aan de militaire inzet van het stationsschip voor het monitoren van de veiligheidssituatie rondom de Benedenwindse eilanden. Hierdoor is het schip niet ingezet voor counterdrugsoperaties in internationale wateren en was het schip niet volledig beschikbaar voor de Kustwacht. Waar nodig ondersteunde het stationsschip de Kustwacht bij counterdrugsoperaties in de territoriale wateren van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Er is op het moment geen sprake van een stijging in druk op grensbewaking, opsporing of *search and rescue.*

Vraag 15

De Kustwacht wil meer informatiegestuurd opereren. Tegelijk is juist gespecialiseerd personeel schaars. Ook is er sprake van zeven verschillende rechtsposities binnen één organisatie. Wanneer is het onderzoek naar een meer uniforme rechtspositie gereed, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

Antwoord

Zie antwoord op vraag 8
Aanvullend-

De opdracht voor het extern uitvoeren van het onderzoek naar een meer uniforme rechtspositie voor de Kustwacht is gegeven. Dit onderzoek zal in de loop van dit jaar worden uitgevoerd.

Vraag 16

De beantwoording van de feitelijke vragen laat zien dat er incidenten hebben plaatsgevonden, waaronder aanhoudingen, veroordelingen en schorsingen. De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet welke concrete maatregelen sinds het Urgentieplan Integriteit 2025 zijn genomen. Hoe wordt personeel beter beschermd tegen druk of beïnvloeding door criminele netwerken?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 4 en 9.

Vraag 17

De Kustwacht zet in op instandhouding van materieel, vervanging van de Justice-20-vaartuigen, vervanging van de cutters en waldetectie op de Bovenwindse eilanden. Tegelijk is de hangaar op Hato in ondermaatse conditie en loopt het vastgoedtraject vertraging op. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister daarom wat de actuele planning is voor de vervanging van de hangaar op Hato en welke risico's de Minister ziet als verdere vertraging optreedt. Wat kosten de tijdelijke maatregelen om de huidige hangaar operationeel te houden?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 2.

Aanvullend-
Verdere vertraging kan ertoe leiden dat tijdelijke voorzieningen langer nodig zijn.
In het adviesrapport is voor tijdelijke maatregelen bij revitalisering van de huidige locatie rekening gehouden met circa € 7,5 miljoen voor interim-huisvesting, inclusief tijdelijke voorzieningen en het weer verwijderen daarvan. Daarnaast wordt bezien of tijdelijk huren elders op Hato mogelijk en operationeel verantwoord is. Ook wordt ingezet op instandhouding van de bestaande bouwwerken om de inzetbaarheid te waarborgen totdat vervangende nieuwbouw beschikbaar is.

Vraag 18

De totale uitgaven in 2026 bedragen circa € 68 miljoen. Nederland draagt ongeveer 88% van deze kosten. De samenwerking met de VS via JIATF-S kent wel meerkosten en ontvangsten, maar die zijn niet in de begroting opgenomen. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister of zij de huidige kostenverdeling tussen de landen nog houdbaar acht op de langere termijn. Waarom zijn de geldstromen rond JIATF-S niet zichtbaar in de begroting en wat is hiervoor de actuele raming? Wordt deze kostenverdeling opnieuw bezien bij het opstellen van het langeter-mijnplan 2029–2038, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

Antwoord

Zie antwoord op vraag 13.
Aanvullend-

Op dit moment kan de Kustwacht haar taken uitvoeren binnen de daarvoor beschikbaar gestelde meerjarige financiële kaders. Jaarlijks brengt de Kustwacht haar activiteiten in kaart ten opzichte van deze kaders en rapporteert hierover in respectievelijk het jaarplan en jaarverslag. Eventuele afwijkingen worden inzichtelijk gemaakt via de reguliere besluitvormingsprocessen en de begrotingscyclus.
De bijdragen van JIATF-S maken geen structureel onderdeel uit van de begroting van de Kustwacht aangezien hiervoor geen meerjarige verplichting is gesloten. De uren worden achteraf verrekend en via de ontvangstenbegroting toegevoegd.

Vraag 19

In antwoord op schriftelijke vragen van de leden Van Ark, Boswijk en Tijs van den Brink over het bericht «Nederland laat illegale tanker met Venezolaanse olie toe op Curaçao» (Tweede Kamer, vergaderjaar 2025–2026, Aanhangsel 1386) stelt het kabinet in antwoord zeven dat de Koninkrijks Maritieme Administratie (KMA) het initiatief heeft genomen om de reikwijdte en juridische mogelijkheden van ontzeggende procedures te evalueren en waar mogelijk Koninkrijksbreed te harmoniseren, tenminste met de maritieme autoriteiten in het Caribisch deel van het Koninkrijk. De leden van de CDA-fractie vragen naar de stand van zaken hiervan.
De leden van de CDA-fractie vragen ten slotte of het kabinet een overzicht kan geven van de taakverdeling tussen Curaçao, de KMA, ILT, Buitenlandse Zaken, de havenmeester en de Kustwacht bij verdachte schepen, inclusief escalatiepunten en doorzettingsmacht.

Antwoord

De bredere aanpak van frauduleuze activiteiten is een van de gespreksonderwerpen binnen het Koninkrijksbrede maritiem samenwerkingsverband: de Koninkrijks Maritieme Administratie (KMA). De Kustwacht is actief deelnemer aan dit samenwerkingsverband. Recent is tijdens de KMA-conferentie gewerkt aan een geharmoniseerde procedure voor inkomende scheepvaart. Hierbij is onder meer geadresseerd dat actieve informatiedeling tussen de ketenpartners essentieel is. Daarnaast is uitgesproken dat bij niet naleving de Kustwacht handhavend kan en zal optreden.
Ten aanzien van de bestrijding van frauduleuze activiteiten is een gezamenlijke verklaring opgesteld door de 4 landen om zich te blijven inzetten tegen voornoemde activiteiten[1]. Deze wordt toegezonden aan de Internationale Maritieme Organisatie in Londen. Ook brancheorganisaties als de *Curaçao Maritime Association* adresseren de risico's die gepaard gaan met het verlenen van diensten aan de schaduwvloot actief.[2]

Vragen en opmerkingen van de leden van de JA21-fractie.

Vraag 20

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van het feit dat naar aanleiding van recente integriteitsincidenten binnen de Kustwacht het Urgentieplan Integriteit 2025 is opgesteld. Daarbij zou sprake zijn geweest van medewerkers die, ondanks de centrale taak van de Kustwacht in de bestrijding van drugshandel, zelf betrokken zijn geraakt bij drugsgerelateerde criminaliteit. Kan de Minister exact aangeven hoeveel integriteitsin-

[1] Koninkrijk scherpt overleg aan na fraude met scheepsregistraties – Altijd het laatste nieuws
[2] Maritieme sector Curaçao onder druk na onvoldoende score op internationale sanctietoets – Altijd het laatste nieuws

cidenten sinds 2024 hebben geleid tot aanhouding, veroordeling, schorsing, ontslag of andere disciplinaire maatregelen, uitgesplitst naar aard van het incident en functiecategorie?
De leden van de JA21-fractie vragen de Minister welke consequenties deze integriteitsschendingen hebben gehad voor de operationele inzetbaarheid en het uitvoeren van de taakstelling van de Kustwacht.

Antwoord

Sinds 2024 (en in enkele gevallen met doorwerking vanuit eerdere jaren) heeft zich binnen de Kustwacht een aantal integriteitsincidenten voorgedaan waarbij zowel disciplinaire als strafrechtelijke maatregelen zijn getroffen. Informatie hieromtrent wordt aangeboden in de jaarverslagen van de Kustwacht.
Op hoofdlijnen betreft dit:
– 2025: In totaal vijf incidenten, bestaande uit:
    • drie incidenten op Curaçao, gerelateerd aan drugs- en mensensmokkel, waarbij de betrokken medewerkers (zowel junior als senior operationeel personeel) niet langer inzetbaar zijn gesteld
    • één incident op Sint Maarten, gerelateerd aan verboden wapenbezit (niet direct werkgerelateerd), waarbij eveneens is overgegaan tot beëindiging van de terbeschikkingstelling
    • één incident op Aruba, gerelateerd aan vermogensdelicten en overige strafbare feiten, waarbij de terbeschikkingstelling van de betrokken medewerker is beëindigd
– 2026: In 2026 heeft zich tot op heden één incident voorgedaan op Sint Maarten, niet direct gerelateerd aan de kerntaken van de Kustwacht, waarbij eveneens is overgegaan tot beëindiging van de terbeschikkingstelling.

De Kustwacht hanteert hierbij het uitgangspunt dat bij integriteitsschendingen direct wordt opgetreden, waarbij betrokken medewerkers niet langer inzetbaar zijn binnen de organisatie.
Ten aanzien van de gevolgen voor de operationele inzetbaarheid geldt dat deze incidenten in individuele gevallen impact hebben gehad op de personele bezetting. Deze impact is echter binnen de organisatie opgevangen en heeft niet geleid tot structurele belemmeringen in de uitvoering van de taakstelling. De genoemde incidenten hebben nadrukkelijk aanleiding gegeven tot het opstellen en implementeren van het Urgentieplan Integriteit 2025, waarin aanvullende maatregelen zijn opgenomen om de weerbaarheid van de organisatie te versterken en herhaling te voorkomen.

Vraag 21

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van signalen dat er eerder «te weinig zicht» was op grensoverschrijdende criminaliteit in het Caribisch gebied. Kan de Minister aangeven hoe zij dit signaal beoordeelt en waar dit tekort volgens haar precies in zat?

Antwoord

De bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit blijft een belangrijk thema binnen de gezamenlijke ondermijningsaanpak in het Caribisch gebied. De landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk zijn zelf verantwoordelijk voor de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en voor Caribisch Nederland is dit het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De vier landen in het Koninkrijk werken hierin wel nauw samen. De Kustwacht draagt bij aan de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit door het tegengaan van transporten van verdovende

middelen en strategische goederen, mensensmokkel en mensenhandel, vervoer van en handel in illegale vuurwapens en terrorisme, zoals opgesteld in het justitieel beleidsplan. De transitie naar een 24/7 organisatie, die informatiegestuurd kan optreden, zorgt ervoor dat de Kustwacht beter zicht krijgt op deze transporten en adequater kan handelen bij de bestrijding.

Vraag 22

De leden van de JA21-fractie vragen de Minister hoe wordt voorkomen dat personeel van de Kustwacht, mede gezien de kleinschalige eilandsamenleving, onder sociale druk of in de invloedssfeer van criminele netwerken komt te staan.

Antwoord

Zie antwoorden op vragen 4, 9 en 20.

Vraag 23

De leden van de JA21-fractie constateren dat de Kustwacht een gebied van circa 300.000 km^2 bestrijkt, terwijl de geopolitieke en criminele druk in de regio toeneemt. Acht de Minister de huidige capaciteit toereikend voor de taken die van de Kustwacht worden gevraagd en voor de huidige veiligheidssituatie in de regio?

Antwoord

De Kustwacht is 24 uur per dag bereikbaar en inzetbaar wanneer dat nodig is en heeft in 2025 voor het overgrote deel de reguliere taken kunnen uitvoeren met het huidige personeel en materieel. De geopolitieke ontwikkelingen die voor spanningen in de regio zorgden, hadden effect op de inzet van het stationsschip, waardoor deze verminderd beschikbaar was voor de Kustwacht. Het schip heeft de Kustwacht wel waar mogelijk ondersteund bij counterdrugsoperaties in de territoriale wateren van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Het Lange Termijn Plan Materieel borgt dat de Kustwacht beschikt over adequaat materieel om haar taken te kunnen uitoefenen.

Vraag 24

De leden van de JA21-fractie vragen de Minister of in het nieuwe langetermijnplan wordt uitgegaan van uitbreiding van de capaciteit, dan wel uitsluitend van vervanging van bestaand materieel. Kan de Minister tevens toelichten waarom voor die inzet wordt gekozen, zo vragen deze leden.

Antwoord

Om ook in de toekomst te kunnen beschikken over adequaat materieel ten behoeve van de taakuitoefening investeert de Kustwacht in nieuw materieel en vervangt haar huidige materieel conform het Lange Termijn Plan Materieel. Voor de periode na 2028 zal dit beschreven gaan worden in het nieuwe Lange Termijn Plan 2029–2038, die nog wordt opgesteld. Projecten van huidige materieelplan die nog in uitvoering zijn, zijn onder andere de vervanging van de cuttercapaciteit, de kleine varende capaciteit en de verwerving van waldetectiecapaciteit voor de Bovenwindse eilanden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de Groep Markuszower

De leden van Groep Markuszower hebben met interesse kennisgenomen van de stukken over de Kustwacht Caribisch Gebied. Genoemde leden hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

Vraag 25

Genoemde leden vragen zich af hoe de Kustwacht van het Caribisch gebied Venezuela economisch kan ondersteunen na de recente machtswisseling. Ook zijn genoemde leden benieuwd hoeveel Venezolaanse bootvluchtelingen er in de afgelopen vijf jaar naar de ABC-eilanden zijn gevaren en in hoeverre nieuwe vluchtelingenstromen worden verwacht. Hoe wordt hierop geacteerd?

Antwoord

De Kustwacht werkt alleen samen met de Venezolaanse kustwacht en marine op het gebied van *search and rescue*. Voor een goede coördinatie zijn er op werkniveau functionele contacten. Op het moment is de Kustwacht niet voornemend om de samenwerking uit te breiden ten behoeve van economische ondersteuning. Wanneer de kustwacht ongedocumenteerde personen aantreft bij de onderschepping van een vaartuig, draagt de kustwacht deze personen over aan de verantwoordelijke autoriteiten. Zij zorgen voor de verdere registratie en afhandeling van deze personen. Migratiebeleid, waaronder het toelatings-, opvang-, terugkeer- en asielbeleid valt, is een landsaangelegenheid. De autonome landen Aruba, Curaçao en Sint-Maarten zijn elk voor hun eigen migratiebeleid verantwoordelijk. Voor het migratiebeleid van Caribisch Nederland, is de Minister van Asiel en Migratie beleidsverantwoordelijk. Nederland volgt de situatie nauwlettend en staat hierbij in direct contact met de landen Aruba, Curaçao, ook waar het gaat om de uitwisseling van relevante ontwikkelingen betreft het migratiebeleid in de regio. Momenteel is er geen indicatie van een verhoogde migratiestroom vanuit Venezuela richting Aruba, Curaçao en Bonaire.

Vraag 26

De leden van de Groep Markuszower vragen wanneer de integriteitsschendingen die hebben geleid tot aanhoudingen en schorsingen zijn ontdekt. Om hoeveel personen gaat het? Welke rol spelen criminele netwerken hierbij? Wat was de eindbestemming van de onderschepte drugssmokkel en welke middelen betrof dit specifiek?

Antwoord

De integriteitsschendingen waarnaar wordt verwezen, zijn in verschillende gevallen aan het licht gekomen via signalen vanuit interne controles, samenwerking met opsporingsinstanties en lopende onderzoeken. De exacte momenten van ontdekking variëren per casus.
In totaal betreft het een beperkt aantal personen, waarvan de aantallen op hoofdlijnen zijn toegelicht in de beantwoording van vraag 20.
Informatie over specifieke werkwijzen, eindbestemmingen van onderschepte goederen en de aard van de betrokken middelen valt onder de verantwoordelijkheid van de opsporings- en justitiële autoriteiten.

Vraag 27

Nederland draagt 88% van de kosten. Genoemde leden zijn benieuwd hoe de kostenverdeling zich de komende jaren naar alle waarschijnlijkheid gaat ontwikkelen. Kan de Minister daar al iets over zeggen.

Antwoord

Zie antwoord op vraag 13.